

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ
ТВАРИННИЦТВА, СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ
Кафедра ветеринарної медицини та гігієни

«Погоджено»
Декан факультету ТВППТСБ
Михайло ГИЛЬ
« 24 » 06 2025р.

«Затверджую»
Перший проректор
Дмитро БАБЕНКО
« 24 » 06 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРОФІЛАКТИКА ХВОРОБ ТВАРИН

освітньо-професійна програма
«Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня 2-го року
очної (денної) форми здобуття вищої освіти
на 2025-2026 навчальний рік

Освітній ступінь – Бакалавр

Галузь знань – 20 «Аграрні науки та продовольство»

Спеціальність – 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Мова викладання – українська

Миколаїв
2025

Г.М.

Робоча програма відповідає меті та особливостям освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва», затвердженою Вченою радою Миколаївського національного аграрного університету 12.03.2024 р. (протокол №8), чинної згідно наказу по університету №33-О від 19.03.2024 р.

Розробник програми: к. вет. наук, доцент Ольга НАЙДІЧ, Миколаївський національний аграрний університет.

Програма розглянута на засіданні кафедри ветеринарної медицини та гігієни МНАУ протокол № 13 від 20 червня 2025 року.

Завідувач кафедри
канд.вет.наук

Артем ІОВЕНКО

Схвалено науково-методичною комісією факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва, стандартизації та біотехнології Миколаївського національного аграрного університету

Протокол № 10 від «24» червня 2025 року.

Голова науково-методичної комісії
канд. с.-г.. наук, доцент

Галина КАЛИНИЧЕНКО

Гарант освітньої програми

Галина КАЛИНИЧЕНКО

1. Анотація

Програма знайомить із загальними відомостями про хвороби тварин і має за мету дати здобувачам вищої освіти об'єм знань і вмінь в розпізнаванні патологічних процесів в організмі хворої тварини; причин і умов їх прояву; суті хвороб, а саме головне профілактичних заходів які спрямовані на запобігання виникненню та поширенню захворювань серед тварин, а також на забезпечення їх здоров'я та благополуччя.

Дисципліна базується на вивченні окремих розділів ветеринарної медицини, таких як фармакологія, терапія, хірургія, епізоотологія, паразитологія, ветсанекспертиза, токсикологія.

Annotation

The program introduces general information about animal diseases and aims to provide higher education students with the knowledge and skills to recognize pathological processes in the body of a sick animal; the causes and conditions of their manifestation; the essence of diseases, namely the main preventive measures aimed at preventing the occurrence and spread of diseases among animals, as well as ensuring their health and well-being.

The discipline is based on the study of individual sections of veterinary medicine, such as pharmacology, therapy, surgery, epizootology, parasitology, veterinary examination, and toxicology.

2. Опис навчальної дисципліни **ПРОФІЛАКТИКА ХВОРОБ ТВАРИН**

Галузь знань **20** – Аграрні науки та продовольство

Спеціальність **204** Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Освітній ступінь **Бакалавр**

Обов'язкова (вибіркова) компонента **Вибіркова**

Семестр **IV**

Кількість кредитів ECTS **5**

Кількість модулів **3**

Загальна кількість годин **150**

Види навчальної діяльності та види навчальних занять, обсяг годин та кредитів:

Лекції **20 / 0,7 кредиту ECTS**

Практичні заняття **20 / 0,7 кредиту ECTS**

Самостійна робота **110 / 3,6 кредит ECTS**

Форма підсумкова контрольного заходу **залік**

3. МЕТА, ЗАВДАННЯ, ПРЕДМЕТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: дати студентам об'єм знань і вмінь в розпізнаванні патологічних процесів у організмі хворої тварини, причин і умов їх прояву та впровадженні загально- профілактичних і спеціальних оздоровчих заходів в господарстві.

Завдання дисципліни: набуття здобувачами вищої освіти необхідних знань щодо заходів загальної профілактики, умов утримання, годівлі тварин, дотримання ветеринарно-санітарних норм і правил для профілактики встановлення діагнозу через клінічні ознаки хвороби, надання першої невідкладної допомоги хворим тваринам та проведення профілактичних заходів.

Предмет дисципліни: етіологія, клінічні ознаки, патологоанатомічні ознаки, діагностика, лікування та профілактика заразних і незаразних хвороб тварин.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен здобути компетентності

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з технології виробництва і переробки продукції тваринництва або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів зооінженерії і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК3. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність працювати в команді та мати навички міжособистісної взаємодії.

ЗК7. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК8. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК1. Здатність використовувати професійні знання в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва для ефективного ведення бізнесу.

ФК13. Здатність використовувати базові знання для проведення санітарно-гігієнічних і профілактичних заходів на фермах та інших об'єктах із виробництва і переробки продукції тваринництва.

Програмні результати навчання:

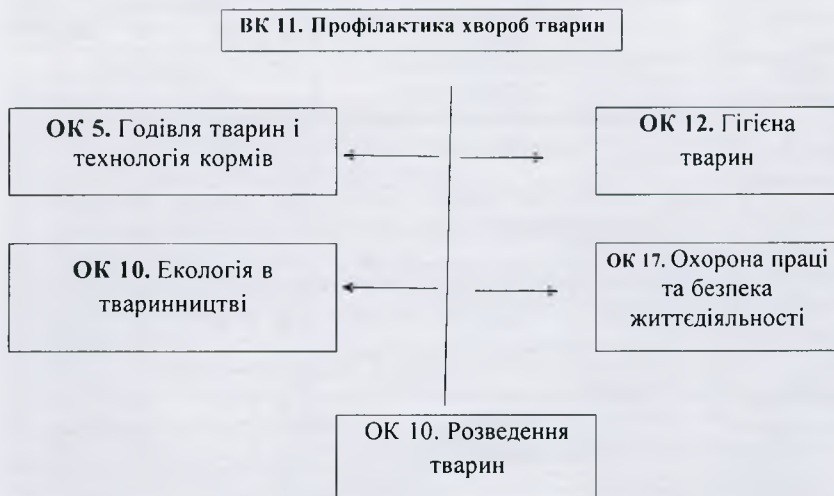
ПР5. Забезпечувати якість виконуваних робіт.

ПР6. Дотримувати вимог щодо збереження навколишнього середовища.

ПР7. Здійснювати пошук, оброблення та узагальнення інформації із застосуванням сучасних інформаційних технологій.

ПР11. Забезпечувати оптимальні умови утримання сільськогосподарських тварин і мікроклімат технологічних приміщень.

4. Місце дисципліни у структурі навчальних дисциплін

5. Передумови для вивчення дисципліни

6. Структурно-логічна схема навчальної дисципліни

Змістовий модуль		Теми		Обсяги годин			
№	назва	№	назва	Л	ПР	СР	Разом
1	Основи патофізіології, клінічної діагностики і фармакології	1	Вступ. Основи патофізіології	2		5	7
		2	Клінічна діагностика, основи фармакології	2	4	10	18
Всього за змістовий модуль 1				4	4	15	25
2	Профілактика незаразних хвороб	1	Профілактика внутрішніх незаразних хвороб	6	3	25	33
		2	Основи хірургії		3	20	22
Всього за змістовий модуль 2				6	6	45	55
3	Профілактика заразних хвороб	1	Профілактика інфекційних хвороб	4	4	20	28
		2	Профілактика паразитарних хвороб	4	4	20	28
		3	Профілактика отруєнь	2	2	10	14
Всього за змістовий модуль 3				10	10	50	70
Всього годин по навчальній дисципліні				20	20	110	150

7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

7.1. Загальний розподіл годин і кредитів

Назва змістового модуля	Кількість годин і кредитів		
	год.	кредитів	%
Основи патофізіології, клінічної діагностики і фармакології	25	0,8	16,7
Профілактика незаразних хвороб	55	1,8	36,7
Профілактика заразних хвороб	70	2,4	46,6
Всього	150	5	100

7.2. Склад, обсяг і терміни виконання змістових модулів

Назва змістового модуля	Кількість годин	Термін виконання
Основи патофізіології, клінічної діагностики і фармакології	25	Відповідно до семестрового навчального плану та графіку навчального процесу
Профілактика незаразних хвороб	55	
Профілактика заразних хвороб	70	
Всього	150	х

7.3. Перелік та короткий зміст лекцій

№ з/п	Тема, перелік питань	Години
	Змістовий модуль 1. Основи патофізіології, клінічної діагностики і фармакології	4
1.	Організація діяльності ветеринарної медицини. Основи патофізіології Key words: Veterinary medicine, animals, disease, etiology, immunity, atrophy, hypertrophy, tumors, hyperemia, anemia.	2
2.	Основи клінічної діагностики. Основи фармакології. Методи і шляхи введення лікарських препаратів, дози, рецептура. Основні групи лікарських препаратів Key words: Diagnosis, anamnesis, pulse, forecast, symptoms, pharmacology, mixture, solutions, pills, doses, recipe, meadows, ihtyol, antibiotics, vitamins, hormones.	2
	Змістовий модуль 2. Профілактика незаразних хвороб	6
1.	Внутрішні незаразні хвороби. Профілактика хвороб системи органів травлення і обміну речовин Key words: Atony, cramps, gastritis, dyspepsia, rickets, avitaminosis, ketosis, mythoelements,	4
2.	Внутрішні незаразні хвороби. Профілактика хвороб системи органів дихання, і кровообігу Key words: Pleurisy, laryngitis, bronchitis, pneumonia, emphysema, pericarditis.	2
	Змістовий модуль 3. Профілактика заразних хвороб	10
1.	Поняття про інфекційні хвороби. Профілактика інфекційних хвороб, спільних для кількох видів тварин. Профілактика інфекційних хвороб жуйних Key words: Epizooty, immunity, prevention, infection, zoonoses, disinfection, anthrax, murrain, rabies, leptospirosis, tuberculosis, brucellosis, botulism, pathogens, trichophyta, emcar, vibriosis, paratuberculosis, vaccination, infectious vaginitis.	2
2.	Профілактика інфекційних хвороб свиней, коней і птиці Key words: Erysipelas, plague of pigs, salmonella, sap.	2
3.	Паразитарні хвороби. Профілактика паразитарних хвороб. Гельмінтози. Key words: Vermin, deworming, helminths, resident, fasciolysis, dictyocaulosis, trichinosis, tsenturus, opisthorchiasis, gastrofiloz, hypodermatosis, estros, demodex, pincers, lice.	3
4.	Основи токсикології. Профілактика отруєнь мінеральними, органічними, рослинними отруйними сполуками та мікотоксинами Key words: Toxicosis, pesticides, herbicides, cyanides, mycotoxocosis.	3
	Всього	20

7.4. Перелік та план практичних занять

№ з/п	Тема, перелік питань	Обсяг годин	Форми контролю
	Змістовий модуль 1. Основи патофізіології, клінічної діагностики і фармакології	4	

1.	Основні патологічні процеси Клінічна і загальна діагностика.	2	Захист практичної роботи
2.	Лікарські препарати і їх форми. Приготування, введення, розрахунок дози	2	Захист практичної роботи
	Змістовий модуль 2. Профілактика незаразних хвороб	6	
1.	Методи фіксації. Лікування та профілактика патології систем органів дихання і кровообігу	2	Опитування
2.	Лікування та профілактика патології системи органів травлення і обміну речовин	2	Тестування
3.	Асептика та антисептика. Методи зупинки кровотечі, з'єднання тканин. Профілактика після кастраційних ускладнень	2	Захист практичної роботи
	Змістовий модуль 3. Профілактика заразних хвороб	10	
1.	Загально-профілактичні заходи. План протипізоотичних заходів. Карантинування тварин.	2	Опитування
2.	Профілактика сибірки, сказу, лептоспірозу, туберкульозу, ящуру, бруцельозу. Профілактика чуми свиней, хвороби Тешена, бешихи	2	Опитування
3.	Лабораторна прижиттєва та посмертна діагностика гельмінтозних захворювань. Профілактика нематодозів і трематодозів тварин	2	Опитування
4.	Профілактика арахноідозів тварин	2	Опитування
5.	Профілактика отруєнь тварин	2	Контрольна робота
	Всього	20	

7.5. Теми, форма контролю та перевірки завдань, які винесені на самостійне обов'язкове опрацювання

№ з/п	Назва теми	Обсяг годин	Форма контролю
	Змістовий модуль 1. Основи патофізіології, клінічної діагностики і фармакології	15	
1.	Патологічні зміни в тканинах. Ознаки артеріальної гіперемії. Ішемія головного мозку.	5	Презентація
2.	Клінічна діагностика. Види діагнозу на хворобу Дослідження нервової системи Методи дослідження копит	5	Опитування
3.	Препарати водо- і жиророзчинних вітамінів Речовини, що діють на нервову систему Речовини, що впливають на обмін речовин Правила внутрішньо судинного введення лікарських препаратів.	5	Опитування
	Змістовий модуль 2. Профілактика незаразних хвороб.	45	
1.	Профілактика внутрішніх незаразних хвороб. Методи надання першої невідкладної допомоги при захворюваннях тварин Хвороб, зумовлені порушенням обміну речовин	15	Опитування

2.	Лікувальна допомога тваринам при хворобах копит Забиття основи шкіри копита (намінка). Підковування коней Хвороби тварин в післяпологовий період Хвороби молодняка	15	
3.	Лікувальна допомога при випадковому пораненні тварини Лікувальна допомога при опіках Класифікація травматизму	15	Опитування
	Змістовий модуль 3. Профілактика заразних хвороб	50	
1.	Профілактика інфекційних хвороб Інфекційна катаральна лихоманка овець Грип птиці (класична чума) Хвороба ньюкасла (псевдочума птиці, азіатська чума) Заходи боротьби з африканською чумою свиней	18	Опитування
2.	Профілактика паразитарних хвороб Класифікація паразитів Ветеринарна цестодологія Ценуроз церебральний (вертячка) Імагінальні цестодози	16	Опитування
3.	Профілактика отруєнь Отруєння кармами Отруєння кухонною сіллю	16	Конспект
	Всього	110	

7.6. Питання для поточного та підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти

Питання для поточного контролю знань **Змістовий модуль 1**

1. Підприємства ветеринарної медицини.
2. Ветеринарна документація.
3. Планування ветеринарних заходів.
4. Організація ветеринарних заходів.
5. Етіологія і патогенез хвороби.
6. Основні патологічні процеси.
7. Прийоми поводження з хворими тваринами.
8. Методи клінічного дослідження.
9. Дія лікарських речовин.
10. Дія отрути на організм.
11. Порядок зберігання й відпуску лікарських речовин.
12. Синергізмом лікарських препаратів
13. Антагонізмом лікарських препаратів
14. Дозування лікарських препаратів
15. Що таке хвороба і здоров'я?
16. В чому полягає реакційна суть вчення теорії Вірхова про хворобу?
17. Які причини викликають хворобу і як класифікуються захворювання?
18. Який вплив має реактивність організму на виникнення течії і кінець захворювання?
19. Яка роль належить конституції і спадковості у виникненні хвороб у тварин?
20. В яких випадках атрофія, гіпертрофія, анемія і гіперемія є нормальними фізіологічними процесами?
21. Що таке запалення? Суть його, ознаки і види.
22. Що таке лихоманка? Її причини, стадії, види і вплив на організм.

23. В чому суть вчення І.І. Мечнікова про фагоцитоз?
24. Якими заходами можна підвищити стійкість організму до хвороби і яка роль в тваринництві зооінженера?
25. Значення ветеринарно-профілактичних заходів в інтенсифікації тваринництва.
26. Коротка історія розвитку ветеринарії.
27. Організація ветеринарії в Україні.
28. Облік та звітність у ветеринарії.
29. Поняття про хворобу.
30. Захисні бар'єри організму.
31. Причини захворювань.
32. Значення реактивності в патологічному процесі.
33. Імунологічна реактивність організму.
34. Атрофія, дистрофія, некроз.
35. Гіпербіотичні процеси.
36. Місцеві розлади кровообігу.
37. Запалення.
38. Які форми розладу місцевого кровообігу?
39. Які основні патологічні зміни виникають в органах і тканинах в результаті розладу місцевого кровообігу?
40. Які признаки артеріальної гіперемії та її фізіологічне значення для організму тварини?
41. Які признаки венозної гіперемії?

Змістовий модуль 2

1. Особливості профілактики незаразних захворювань.
2. Диспансеризація.
3. Травматичний перикардит і його профілактика.
4. Захворювання верхніх дихальних шляхів і заходи їх профілактики.
5. Бронхіти і їх профілактика.
6. Запалення легенів.
7. Заходи профілактики та першої допомоги при захворюваннях органів дихання у сільськогосподарських тварин.
8. Закупорка стравоходу і її профілактика.
9. Тимпанія і заходи її попередження.
10. Атонія передшлунків і її профілактика.
11. Диспепсія і її профілактика.
12. Кетоз і його профілактика.
13. Гіпо- і авітамінози.
14. Мікроелементози і їх профілактика.
15. Профілактика порушень обміну речовин у сільськогосподарських тварин.
16. Які економічні збитки завдають незаразні захворювання тварин?
17. Основні причини виникнення масових незаразних захворювань сільськогосподарських тварин і заходи їх профілактики.
18. Які особливості різних способів фіксації, що застосовують при наданні лікувальної допомоги різним видам сільськогосподарських тварин?
19. По яких методиках і в якому порядку потрібно проводити дослідження хворих тварин?
20. Назвіть основні і спеціальні методи клінічного дослідження тварин.
21. Перерахуйте методи надання лікувальної допомоги тваринам.
22. Перерахуйте основні лікарські речовини і способи їх застосування при лікуванні зовнішніх захворювань, хвороб органів травлення, дихання і руху.
23. Яку допомогу потрібно надати коням при коліках, ВРХ при тимпанії і при інших захворюваннях передшлунків?
24. В чому полягає профілактика авітамінозів, рахіту, остеомалії, лизухи і токсемії у високопродуктивних корів?
25. В чому полягає профілактика незаразних захворювань молодняка?
26. Перерахуйте хвороби конит, способи їх лікування і профілактики.

27. Що таке асептика і антисептика?
28. Назвіть хвороби і вади кінцівок у тварин?
29. Назвіть причини диспепсії новонароджених телят, поросят і ягнят.
30. В чому суть диспансеризації тварин і яка її роль в профілактиці незаразних хвороб?

Змістовий модуль 3

1. Особливості профілактики незаразних захворювань.
2. Диспансеризація.
3. Травматичний перикардит і його профілактика.
4. Захворювання верхніх дихальних шляхів і заходи їх профілактики.
5. Бронхіти і їх профілактика.
6. Запалення легенів.
7. Заходи профілактики та першої допомоги при захворюваннях органів дихання у сільськогосподарських тварин.
8. Закупорка стравоходу і її профілактика.
9. Тимпанія і заходи її попередження.
10. Атонія передшлунків і її профілактика.
11. Диспепсія і її профілактика.
12. Кетоз і його профілактика.
13. Гіпо- і авітамінози.
14. Мікроелементози і їх профілактика.
15. Профілактика порушень обміну речовин у сільськогосподарських тварин.
16. Інфекційні хвороби коней і їх профілактика.
17. Мікотоксикози і їх профілактика.
18. Класифікація травматизму і його профілактика.
19. Види травм, їх характеристика, профілактика травматизму.
20. Рана, перша допомога.
21. Термічні та хімічні пошкодження тканин, перша допомога і профілактика.
22. Поняття про ензоотії та панзоотії.
23. Особливості заходів охорони тварин від заразних хвороб.
24. Природна резистентність організму тварин і заходи її підвищення.
25. Імунітет.
26. Шляхи попадання мікроорганізмів в організм.
27. Дезінфекція і її значення в профілактиці інфекційних захворювань.
28. Дезінсекція і її значення в профілактиці заразних хвороб.
29. Дератизація і її значення в профілактиці заразних хвороб.
30. Ветеринарно-санітарні заходи в пунктах неблагополучних по заразних захворюваннях.
31. Вакцинація та серотерапія та їх значення в профілактиці заразних хвороб.
32. Сибірка, заходи її профілактики.
33. Туберкульоз і його профілактика.
34. Інфекційні хвороби птиці та їх профілактика.
35. Розтин трупа та взяття матеріалу для дослідження.
36. Охорона господарств від занесення збудників хвороб.
37. Діагностика та профілактика паразитарних захворювань.
38. Загальні терапевтичні процедури.
39. Саркаптоз та демодекоз і їх профілактика.
40. Ентомози тварин, та заходи боротьби з ними.
41. Аскаридоз свиней і його профілактика.
42. Трихинельоз, заходи його профілактики.
43. Ценуроз овець і його попередження.
44. Ехінококоз і його профілактика.
45. Цистицеркоз свиней і його профілактика.
46. Цистицеркоз ВРХ і його профілактика.
47. Дикроцеліоз і парамфістоматоз і їх попередження.
48. Фасціольоз і його профілактика.

49. Сальмонельоз і його профілактика.
50. Паразитизм та його види.
51. Колібактеріоз його профілактика.
52. Пташиний грип і його профілактика.
53. Кормові токсикози і їх профілактика.
54. Набрякова хвороба поросят і її профілактика.
55. Бешиха та її профілактика.
56. Чума свиней і її профілактика.
57. Лептоспіроз, заходи боротьби з ним.
58. Правець і його профілактика.
59. Лейкоз і його профілактика.
60. Стригучий лишай і його профілактика.
61. Ящур і його профілактика.
62. Сказ і його профілактика.
63. Бруцельоз і заходи його профілактики.

Перелік питань для підсумкового контролю знань

1. Підприємства ветеринарної медицини.
2. Ветеринарна документація.
3. Планування ветеринарних заходів.
4. Організація ветеринарних заходів.
5. Етіологія і патогенез хвороби.
6. Основні патологічні процеси.
7. Прийоми поводження з хворими тваринами.
8. Методи клінічного дослідження.
9. Дія лікарських речовин.
10. Дія отрути на організм.
11. Порядок зберігання й відпуску лікарських речовин.
12. Синергізмом лікарських препаратів
13. Антагонізмом лікарських препаратів
14. Дозування лікарських препаратів
15. Що таке хвороба і здоров'я?
16. В чому полягає реакційна суть вчення теорії Вірхова про хворобу?
17. Які причини викликають хворобу і як класифікуються захворювання?
18. Який вплив має реактивність організму на виникнення течію і кінець захворювання?
19. Яка роль належить конституції і спадковості у виникненні хвороб у тварин?
20. В яких випадках атрофія, гіпертрофія, анемія і гіперемія є нормальними фізіологічними процесами?
21. Що таке запалення? Суть його, ознаки і види.
22. Що таке лихоманка? Її причини, стадії, види і вплив на організм.
23. В чому суть вчення І.І. Мечнікова про фагоцитоз?
24. Якими заходами можна підвищити стійкість організму до хвороби і яка роль в тваринництві зооінженера?
25. Значення ветеринарно-профілактичних заходів в інтенсифікації тваринництва.
26. Коротка історія розвитку ветеринарії.
27. Організація ветеринарії в Україні.
28. Облік та звітність у ветеринарії.
29. Поняття про хворобу.
30. Захисні бар'єри організму.
31. Причини захворювань.
32. Значення реактивності в патологічному процесі.
33. Імунологічна реактивність організму.
34. Атрофія, дистрофія, некроз.
35. Гіпербіотичні процеси.

36. Місцеві розлади кровообігу.
37. Запалення.
38. Які форми розладу місцевого кровообігу?
39. Які основні патологічні зміни виникають в органах і тканинах в результаті розладу місцевого кровообігу?
40. Які признаки артеріальної гіперемії та її фізіологічне значення для організму тварини?
41. Які признаки венозної гіперемії?
42. Особливості профілактики незаразних захворювань.
43. Диспансеризація.
44. Травматичний перикардит і його профілактика.
45. Захворювання верхніх дихальних шляхів і заходи їх профілактики.
46. Бронхіти і їх профілактика.
47. Запалення легенів.
48. Заходи профілактики та першої допомоги при захворюваннях органів дихання у сільськогосподарських тварин.
49. Закупорка стравоходу і її профілактика.
50. Тимпанія і заходи її попередження.
51. Атонія передшлунків і її профілактика.
52. Диспепсія і її профілактика.
53. Кетоз і його профілактика.
54. Гіпо- і авітамінози.
55. Мікроелементози і їх профілактика.
56. Профілактика порушень обміну речовин у сільськогосподарських тварин.
57. Які економічні збитки завдають незаразні захворювання тварин?
58. Основні причини виникнення масових незаразних захворювань сільськогосподарських тварин і заходи їх профілактики.
59. Які особливості різних способів фіксації, що застосовують при наданні лікувальної допомоги різним видам сільськогосподарських тварин?
60. По яких методиках і в якому порядку потрібно проводити дослідження хворих тварин?
61. Назвіть основні і спеціальні методи клінічного дослідження тварин.
62. Перерахуйте методи надання лікувальної допомоги тваринам.
63. Перерахуйте основні лікарські речовини і способи їх застосування при лікуванні зовнішніх захворювань, хвороб органів травлення, дихання і руху.
64. Яку допомогу потрібно надати коням при коліках, ВРХ при тимпанії і при інших захворюваннях передшлунків?
65. В чому полягає профілактика авітамінозів, рахіту, остеомалії, лизухи і токсемії у високопродуктивних корів?
66. В чому полягає профілактика незаразних захворювань молодняка?
67. Перерахуйте хвороби копит, способи їх лікування і профілактики.
68. Що таке асептика і антисептика?
69. Назвіть хвороби і вади кінцівок у тварин?
70. Назвіть причини диспепсії новонароджених телят, поросят і ягнят.
71. В чому суть диспансеризації тварин і яка її роль в профілактиці незаразних хвороб?
72. Особливості профілактики незаразних захворювань.
73. Диспансеризація.
74. Травматичний перикардит і його профілактика.
75. Захворювання верхніх дихальних шляхів і заходи їх профілактики.
76. Бронхіти і їх профілактика.
77. Запалення легенів.
78. Заходи профілактики та першої допомоги при захворюваннях органів дихання у сільськогосподарських тварин.
79. Закупорка стравоходу і її профілактика.
80. Тимпанія і заходи її попередження.
81. Атонія передшлунків і її профілактика.
82. Диспепсія і її профілактика.
83. Кетоз і його профілактика.

84. Гіпо- і авітамінози.
85. Мікроелементози і їх профілактика.
86. Профілактика порушень обміну речовин у сільськогосподарських тварин.
87. Інфекційні хвороби коней і їх профілактика.
88. Мікотоксикози і їх профілактика.
89. Класифікація травматизму і його профілактика.
90. Види травм, їх характеристика, профілактика травматизму.
91. Рана, перша допомога.
92. Термічні та хімічні пошкодження тканин, перша допомога і профілактика.
93. Поняття про ензоотії та панзоотії.
94. Особливості заходів охорони тварин від заразних хвороб.
95. Природна резистентність організму тварин і заходи її підвищення.
96. Імунітет.
97. Шляхи попадання мікроорганізмів в організм.
98. Дезінфекція і її значення в профілактиці інфекційних захворювань.
99. Дезінсекція і її значення в профілактиці заразних хвороб.
100. Дератизація і її значення в профілактиці заразних хвороб.
101. Ветеринарно-санітарні заходи в пунктах неблагополучних по заразних захворюваннях.
102. Вакцинація та серотерапія та їх значення в профілактиці заразних хвороб.
103. Сибірка, заходи її профілактики.
104. Туберкульоз і його профілактика.
105. Інфекційні хвороби птиці та їх профілактика.
106. Розтин трупа та взяття матеріалу для дослідження.
107. Охорона господарств від занесення збудників хвороб.
108. Діагностика та профілактика паразитарних захворювань.
109. Загальні терапевтичні процедури.
110. Саркаптоз та демодекоз і їх профілактика.
111. Ентомози тварин, та заходи боротьби з ними.
112. Аскаридоз свиней і його профілактика.
113. Трихінельоз, заходи його профілактики.
114. Ценуроз овець і його попередження.
115. Ехінококоз і його профілактика.
116. Цистицеркоз свиней і його профілактика.
117. Цистицеркоз ВРХ і його профілактика.
118. Дикроцеліоз і парамфістоматоз і їх попередження.
119. Фасціольоз і його профілактика.
120. Сальмонельоз і його профілактика.
121. Паразитизм та його види.
122. Колібактеріоз його профілактика.
123. Пташиний грип і його профілактика.
124. Кормові токсикози і їх профілактика.
125. Набрякова хвороба поросят і її профілактика.
126. Бешиха та її профілактика.
127. Чума свиней і її профілактика.
128. Лептоспіроз, заходи боротьби з ним.
129. Правець і його профілактика.
130. Лейкоз і його профілактика.
131. Стригучий лишай і його профілактика.
132. Ящур і його профілактика.
133. Сказ і його профілактика.
134. Бруцельоз і заходи його профілактики.

8. Форма підсумкового контролю, критерії оцінювання результатів навчання та рейтингова оцінка знань здобувачів вищої освіти з дисципліни

Контроль знань дисципліни для здобувачів вищої освіти здійснюється виконанням контрольних робіт, тестів, підготовки презентації. Здобувачі вищої освіти, які пропустили лекції, лабораторно-практичні заняття відпрацьовують їх згідно графіка. За всі контрольні заходи з дисципліни протягом семестру здобувачі вищої освіти можуть отримати від 60 до 100 балів. Здобувачі вищої освіти, які отримали за всі контрольні заходи 60 і більше балів одержують залік.

Рейтингова оцінка знань здобувачів вищої освіти з дисципліни

№ п/п	Форма контролю	Контроль протягом семестру	Максимальна / мінімальна кількість балів
1	Контрольна робота	2	50 / 30
2	Опитування	2	16,7 / 10
3	Підготовка презентації	1	16,7 / 10
4	Тестування	1	16,6 / 10
Усього (балів)		x	100 / 60

Підсумковий контроль знань здійснюється шляхом складання заліку в усній формі.

Критерії оцінки відповідей на питання, що виносяться на залік, наступні:

- «зараховано» – здобувач вищої освіти дав правильні і вичерпні відповіді на поставлені теоретичні питання;
- «не зараховано» – здобувач вищої освіти дав неправильні відповіді, в яких він продемонстрував значні прогалини у знаннях з основного програмного матеріалу дисципліни.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти, та шкала оцінювання - залік

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	зараховано
82 - 89	B	
75 - 81	C	
64 - 74	D	
60 - 63	E	
35 - 59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Лабораторія гінекології і андрології, хірургії та внутрішніх хвороб №109а

Навчальний корпус №1, вул. Карпенка, 73.

Мультимедійне обладнання:

- екран проекційний напольний Redica POP — 1 шт
- проектор Acer X 1110-1 шт
- ноутбук Lenovo IdeaPad G555-3G-1 (S9-034054) - 1 шт

Прикладне програмне забезпечення:

- Корпоративне ліцензування «Volume Licensing».
- Parent program: OPEN 93947897ZZE1608, Software Assurance (SA) №63986644, 63986649, 63986652 MS Excel.
- MS Word, Google Chrome;
- Mozilla Firefox Доступ до мережі Internet
- Навчальні фільми
- Презентації у режимі PowerPoint

Спеціальне технічне обладнання:

- Мікроскоп «Віолам» - 6 шт.
- Термостат ТС 80 М-2 -1 шт.;
- Сушильна шафа «ADIMEX»-1 шт.;
- Гомогенізатор «MPW-302» -1 шт.;
- Змішувач магнітний «ММ-5» -1 шт.;
- Піч муфельна -1 шт.;
- Електронагрівач «ММ-2А» -1 шт.;
- Лупа «ВYR» -1 шт.;
- Ваги ВТ-500 - 1 шт
- Центрифуга - 1 шт.
- Іономір - 1 шт.
- Шафа для наочних посібників — 3 шт
- Жалюзі вертикальні 11,73 кв м — 1 шт.
- Стіл лабораторний — 1 шт.
- Столик лабораторний - 3 шт.
- Стіл для викладача — 1 шт.
- Стілець для викладача - 1 шт.

Спеціальне обладнання:

- Стерилізатор - 4
- Апарат Коха - 1
- Автоклав - 2
- Чашки Петрі - 50
- Колби різні - 20
- Циліндри мірні на 50, 100, 200, 500, 1000 мл - 30
- Піпетки на 1,2, 5, 10 мл - 24
- Мікропіпетки на 0,1 та 0,2 мл - 14
- Піпетки Пастера - 200
- Шпатели металеві - 11
- Шпатели Дригальського - 9
- Бюкси металеві - 5
- Бюкси скляні - 7
- Посуд лабораторний - 50
- Ваги аналітичні - 1
- Ваги технікохімічні - 1
- Ваги торсійні - 1
- Центрифуга електрична - 1
- Пробірки лабораторні - 200
- Штативи для пробірок - 10
- Скельця предметні - 500
- Скельця покривні - 250
- Камера Горяєва - 10
- Петлі бактеріологічні - 10
- Голки препаративні - 10
- Корки гумові - 30
- Палички скляні - 11
- Пінцети - 7
- Флакони скляні - 36
- Марля (м) - 5
- Наважки різні - 7
- Лінійки - 9
- Ножиці - 15
- Фарфорові ступки - 15

Набір реактивів – 10
 Емальовані кювети – 4
 Термометри максимальні – 4
 Зонд носостравохідний – 1
 Зонд магнітний – 1
 Набір хірургічних інструментів малий – 2
 Повал – 1
 Шприци одноразові – 30
 Гемостатичні пінцети Кохера – 5
 Пінцети анатомічні – 10
 Троакари – 1

10. Перелік рекомендованих літературних джерел та законодавчо-нормативних актів

10.1 Базова література

1. Головкин В.О., Яковлев О.С. Профілактика хвороб тварин: навчальний посібник /В. О. Головкин, О.С. Яковлев. ХДЗВА. - Х., 2010. – 114с.
2. Головкин В.О., Яковлев О.С. Профілактика хвороб тварин: практикум /В. О. Головкин, О.С. Яковлев. ХДЗВА. - Х., 2010. 60с.
3. Кот С. П. Профілактика хвороб тварин [Електронний ресурс] : курс лекцій для здобувачів вищої освіти ступеня "бакалавр" спеціальності 204 "ТВППТ" / С. П. Кот, О. В. Жемерлей, П. П. Почтаренко. Електрон. текст. дані. - Миколаїв : МНАУ, 2018. - 181 с.
4. Методичні рекомендації "Профілактика хвороб тварин" до лабораторно-практичних занять для здобувачів вищої освіти ступеня "бакалавр" спеціальності 204 "ТВППТ" денної і заочної форм навчання / Кот С.П., Лумедзе І.Х., Мельник В.О., Кириченко В.А., Миколаїв : МНАУ, 2019. 85 с.
5. Профілактика хвороб тварин: навчальний посібник. / М. О. Захаренко, В. М. Поляковський, Л. В. Шевченко [та ін.]. К. : ЦП «Компринт», 2014. 684 с.
6. Яковлев О.С. Профілактика хвороб тварин: навчальний посібник// О.С.Яковлев Харківська державна зооветеринарна академія. Х.:РВВХДЗВА, 2018. 44с.

10.2 Допоміжна література

1. Власенко В. М. Хірургія у свинарстві та вівчарстві / В. М. Власенко, Л. А. Тихонюк. К. : Урожай, 1998. 314 с.
2. Каришева А. Ф. Спеціальна епізоотологія / А. Ф. Каришева. – К. : Вища освіта, 2002.
3. Клінічна діагностика внутрішніх хвороб тварин / В. І. Левченко, В. В. Влізло, І. П. Кондрахін та ін.; [за ред. В. І. Левченко]. Біла Церква, 2004. 608 с.
4. Левченко В. І. Внутрішні хвороби тварин / В. І. Левченко, І. П. Кондрахін, М. О. Судаков та ін.; [за ред. В. І. Левченко]. Біла Церква, 1999. Ч. І. 608 с.
5. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин : [підручник] / В. Ф. Галат, А. В. Березовський, М. П. Прус, Н. М. Сорока. К. : Вища освіта, 2003. 464 с.
6. Посібник з інвазійних, інфекційних та незаразних хвороб свиней : навч. посіб. / Ю. Ю. Довгий, В. Ф. Галат, О. Є. Галатюк [та ін.]; за ред. Ю. Ю. Довгий. К. : Урожай, 2010. 328 с.
7. Спеціальна ветеринарна хірургія / В.В. Борисович, І.С. Панько, М.О. Терес. В.І. Издепський. К: Вид-во УСГА, 1993. 496 с.
8. Хмельницький Г.О., Хоменко В.С., Канюка О.І. Ветеринарна фармакологія. Харків: "Паритет" ЛТД, 1995. 480 с.

10.3 Інтернет - ресурси

1. Омельченко В.П., Залужна Т.С. Патологічна фізіологія і патологічна анатомія сільськогосподарських тварин. Електронний підручник: веб-сайт https://drive.google.com/file/d/1iXaG0J0iFrDiXScWTlv_CaJrbBofgXoIj/view?usp=sharing. 2017

2. Єрохіна О.М. Паразитологія та інвазійні хвороби сільськогосподарських тварин. Навчальний посібник: веб-сайт <https://drive.google.com/file/d/1SEyXKXEh5-qCwy8SRxdNfev53draWi6q/view?usp=sharing> Київ "Вища освіта", 2014 р.

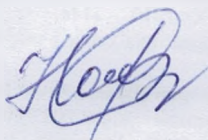
ДОДАТОК

до робочої програми 2025-2026 н.р. навчальної дисципліни
Профілактика хвороб тварин

Перелік внесених змін на 2025-2026 н.р.

№	Зміст змін	Підстава	Примітки
2	Доданий інтернет ресурс	як додатковий матеріал	

Розробник програми:
канд. вет. наук, доцент

Ольга НАЙДІЧ